

Резолюції Ради ООН з прав людини (РПЛ) щодо України

15 липня 2014 року прийнято резолюцію РПЛ 26/30 «Співпраця і допомога Україні в галузі прав людини» (Cooperation and assistance to Ukraine in the field of human rights), якою запроваджено практику проведення на майданчику РПЛ регулярних інтерактивних діалогів, присвячених Україні, у тому числі для обговорення доповідей Управління Верховного Комісара ООН з прав людини (УВКПЛ) щодо ситуації в Україні, підготовлених за результатами роботи Моніторингової Місії ООН з прав людини в Україні (ММПЛУ).

Текст однойменної резолюції оновлювався щорічно з 2015 по 2017 рр.:

- резолюція РПЛ 29/23 від 3 липня 2015;
- резолюція РПЛ 32/29 від 1 липня 2016;
- резолюція РПЛ 35/31 від 23 червня 2017.

Починаючи з 2019 р. текст оновлюється кожні два роки:

- резолюція РПЛ 41/25 від 12 липня 2019;
- резолюція РПЛ 47/22 від 13 липня 2021;
- резолюція РПЛ 53/30 від 14 липня 2023.

Наступне оновлення планується у червні-липні 2025 року.

4 березня 2022 року за підсумками термінових дебатів про ситуацію з правами людини в Україні внаслідок російської агресії, схвалено резолюцію РПЛ 49/1 «Ситуація з правами людини в Україні внаслідок російської агресії» (Situation of human rights in Ukraine stemming from the Russian aggression), якою підтверджено підтримку територіальній цілісності та суверенітету України, засуджено вторгнення РФ, закликає до виведення усіх російських військ та негайного припинення порушень прав людини та міжнародного гуманітарного права.

Резолюцією також створено Незалежну міжнародну комісію ООН з розслідувань в Україні (Комісія), мета якої розслідувати порушення прав людини, міжнародного гуманітарного права та інших злочинів, пов'язані з російською агресією, здійснювати їхнє документування та ідентифікацію винних з метою подальшого забезпечення відповідальності.

Текст однойменної резолюції оновлюється щорічно у ході весняних сесій РПЛ:

- резолюція РПЛ 52/32 від 4 квітня 2023;
- резолюція РПЛ 55/23 від 4 квітня 2024.

Наступне оновлення планується у березні-квітні 2025 року.

12 травня 2022 року за ініціативи України та за підтримки 60-ти держав-членів ООН скликано Спеціальну 34-у сесію Ради ООН з прав людини щодо погіршення ситуації з правами людини в Україні внаслідок російської агресії. На Спецсесії ухвалено резолюцію РПЛ S-34/1 «Погіршення ситуації з правами людини в Україні внаслідок російської агресії» (The deteriorating human rights situation in Ukraine stemming from the Russian aggression), якою здійснено запит до Комісії провести розслідування, відповідно до її мандату та міжнародних стандартів, щодо подій в районах Київської, Чернігівської, Харківської та Сумської областей наприкінці лютого та в березні 2022 року, а також запит до УВКПЛ представити усну доповідь про ситуацію з правами людини та гуманітарну ситуацію в Маріуполі.

12 жовтня 2023 року схвалено резолюцію РПЛ 54/23 «Ситуація з правами людини в Російській Федерації», представлену делегацією Люксембургу від імені групи розробників у складі 26 держав-членів ЄС (окрім Угорщини). Це вже друга однойменна резолюція, якою у вересні 2022 року було створено мандат Спеціального доповідача з прав людини в рф. Важливим елементом цього документу стали ініційовані українською стороною положення щодо занепокоєння становищем осіб, особливо дітей, депортованих до рф, а також заклик до рф забезпечити безпечне повернення депортованих осіб, зокрема дітей. Практичним наслідком включення цих положень стало здійснення Спецдоповідачем моніторингу ситуації з незаконно депортованими українцями на території рф та підготовку у її наступній доповіді окремого розділу, присвяченого затриманим громадянам України.

10 жовтня 2024 року схвалено оновлений текст резолюції РПЛ 57/20 «Ситуація з правами людини в Російській Федерації», до якого українською делегацією були ініційовані положення щодо надання Спецдоповідачу доступу до місць ув'язнення українських цивільних та військовополонених, яких було переведено до місць позбавлення волі на територію Російської Федерації, що стане додатковим політичним тиском на рф щодо забезпечення такого доступу.

Жовтень 2024 р.

МЗС України